

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-
ресторанної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Електронна комерція
Викладач 	Богдан ДМИТРИШИН, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи
Контактний тел.	+38(099)545-54-26
E-mail:	bogdanfree1984@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Нормативна дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, разом із тим ефективність вивчення і засвоєння дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував дисципліни підприємницького та інформаційного циклів, такі як «Основи підприємництва», «Управління бізнес-процесами», «Економіка підприємства», «Інфраструктура підприємницької діяльності», «Інформаційні системи і технології».

1. Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни «Електронна комерція»: допомогти студентам здобути теоретичні знання та практичні навички з виконання ділових операцій та угод електронними засобами, використання інформаційних технологій в бізнесі.

Завдання дисципліни «Електронна комерція» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- розуміння сутності електронної комерції та їх напрямів;
- визначення типів електронних платежів;
- розуміння методів та основних напрямів оцінки ефективності електронної комерції;
- характеристики засобів захисту інформації в електронній комерції;
- умінь аналізувати роботу систем електронної комерції;
- здатності користуватися спеціальним програмним забезпеченням;
- здатності до виконання ділових операцій та угод із використанням електронних засобів обробки інформації та всесвітньої мережі Інтернет.

2. Результати навчання

Відповідно до вимог освітньої програми «Торгівля, електронна комерція та підприємництво» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» у результаті вивчення дисципліни «Електронна комерція» здобувач повинен виробити ключові компетентності, зокрема:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької та торговельної діяльності, зокрема з управління комерційною діяльністю у сфері виробництва, послуг та торгівлі, або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Програмні результати навчання:

Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі.

Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.

Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотураїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибірових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади електронної комерції

Тема 1. Електронна комерція в інформаційному просторі.

Електронна комерція як складова електронного бізнесу. Історія розвитку електронної комерції. Порівняльний аналіз традиційного бізнесу з електронним. Суб'єкти і категорії електронної комерції. Сфери розповсюдження та рівні електронної комерції. Можливості електронній комерції. Правові аспекти електронної комерції.

Тема 2. Інтернет як основа електронної комерції.

Поняття комп'ютерної мережі. Історія виникнення та розвитку Інтернет. Архітектура Інтернет. Сервіси Інтернет. Поняття Web-сайту.

Тема 3. Платіжні та фінансові системи Інтернет.

Пересилка комерційної інформації в Інтернет. Поняття електронної платіжної системи та основні вимоги до них. Типи платежів в електронній комерції. Системи Інтернет-банкінгу, віртуальний інкасатор. Забезпечення захисту в платіжних системах Інтернет.

Тема 4. Безпека в електронній комерції.

Поняття інформаційної безпеки. Засоби криптографії та їх використання в електронній комерції. Криптографія з закритим ключем. Криптографія з відкритим ключем. Поняття цифрового підпису та цифрового сертифікату. Криптографічні можливості ОС.

Змістовий модуль 2. Практичний інструментарій електронної комерції.

Тема 5. Маркетинг в електронній комерції.

Internet-ринок: роздрібна торгівля в інтернет і торгівля між підприємствами. Система маркетингу підприємства. Маркетингові дослідження на Інтернет-ринку. Реклама в електронній комерції та її ефективність.

Ціноутворення, ланцюги додавання вартості. Особливості маркетингу в Інтернет.

Тема 6. Інтернет-акції.

Модель аукціонів. Особливості Інтернет-аукціонів. Організаційне забезпечення Інтернет-аукціонів.

Тема 7. Організація надання послуг в електронній комерції.

Особливості послуг в електронній комерції. Інтернет-трейдинг. Інтернет-банкінг. Інтернет-страхування. Туристичні послуги в Інтернет. Дистанційне навчання. у часі.

Тема 8. Електронний ринок на базі Інтернет.

Технологія створення електронного магазину. Визначення цілей і задач, планування створення електронного магазину. Реалізація Web-сервера. Проведення заходів щодо залучення відвідувачів на сервер. Оцінка ефективності Web-сервера.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті» від 2023 року (посилання <https://kntu.kr.ua/file/content/432/polozhennia-pro-poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, перевірка виконання індивідуальних завдань, тестовий контроль.

6. Рекомендована література

Базова література

1. Дращиця. С.А. Електронна комерція : навч. посіб Львів : Новий Світ – 2000, 2022. 182с.
2. Грехов А.М. Електронний бізнес (Е-комерція): навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 302с.
3. Бойчук І.В., Музика О.М. Інтернет в маркетингу: підручник; М-во освіти і науки України, Укркоопспілка, ЛТЕУ. Київ : ЦУЛ, 2021. 511 с.
4. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2021. 454 с.

Примітка: курсивом позначені джерела літератури, які є в наявності у бібліотеці та читальних залах ЦНТУ.

Допоміжна література

1. Балик У.О., Колісник М.В. Електронна комерція як елемент системи світового господарства. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2014. № 811. С. 11–19.
2. Василичев Д.В. Методичні підходи до планування бізнес-процесів в електронній комерції. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2017. Вип. 32. С. 287-292.
3. Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2019. 400 с.
4. Дмитришин Б.В., Сисоліна Н.П. Програмне забезпечення оцінки та управління ризиками електронного бізнесу. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2024. Вип. 12(45). С. 244-252.
5. Доценко В.Ф., Шидловська О.Б., Медвідь І.М., Бедусенко Л.С. Інформаційні технології в готельній індустрії України: реалії та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 51–57.
6. Жиленко К.М., Хрулькова К.А. Ефективність використання автоматизованих систем у готельних підприємствах. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 62. С. 94–101. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/62_2021/19.pdf.
7. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: Навчальний посібник. Івано-Франківськ : «Лілея-НВ», 2015. 264 с.
8. Ліснак В.О. Міжнародний досвід застосування електронних платіжних систем в Україні. *Економічний аналіз*. 2018. Том 28, № 3. С. 149-153.
9. Мельник В.М., Стешенко Л.І., Савченко І.А. Переваги електронних систем в готельно-ресторанному бізнесі. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 73. С. 56–62. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/73_2023/12.pdf.
10. *Нова світова економіка: менеджмент, технології, стратегії : навч. посіб. / за ред.: Т. О. Зінчук, Н. М. Куцмус. Київ : ЦУЛ, 2022. 376с.*

11.Полтавець М.М., Савеленко Г.В., Онищук М.С. Електронна комерція. Практикум. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2013. 164 с.

12.Семикіна М., Нісфоян С., Запірченко Л., Дмитришин Б., Савеленко Г. Торговельне підприємництво: діагностика та оптимізація розвитку за допомогою логістичного менеджменту та електронної комерції. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2024. №5. С. 100–109.

13.Ситник І.П., Кеба А.А. Актуальні питання й перспективи розвитку інтернет-трейдингу та його платіжних систем в Україні *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 7(3). С. 86-89.

14.*Успіх в бізнесі : від нуля до мільйонів : монографія / С. В. Криворучко. Київ : Лам & К, 2018. 464с.*

15.Цимбалюк І.В. Небанківські електронні платіжні системи у структурі інформаційних правовідносин. *Інформація і право*. 2011. № 3(3). С. 70-76.

16.Черномор В.О. Сучасний стан та перспективи розвитку платіжних систем в сфері електронної комерції. *Фінансовий простір*. 2015. № 1. С. 283-291.

17.Шалева О.І. Електронна комерція: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.

18.Шишкова Н.Л., Мороз Є.Ю. Електронні гроші: сутність та проблеми використання в Україні. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2017. № 4. С. 39-51.

19.Chaffey D. E-business and E-commerce Management: Strategy, Implementation and Practice. New Jersey : Prentice Hall, 2009. 800 p.

20.*Digital transformation in finansce: challenges and EU experience : monograph / O. Kots, L. Bondarenko, I. Lashchyk, N. Moroz. Lviv : Novyi Svi – 2000, 2023. 165 p.*

21.Kraus K., Kraus N., Marchenko, O. Management of BAIS: Technological Trends and Digital Initiatives 4.0. *VUZF review*. 2021. Vol. 6(2), pp. 88-99. URL: <http://papersvuzf.net/index.php/VUZF/article/view/150/163>.

Примітка: курсивом позначені джерела літератури, які є в наявності у бібліотеці та читальних залах ЦНТУ.

Інформаційні ресурси:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.
4. <https://me.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України.

5. <http://mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.

6. <https://thedigital.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи. Протокол №1 від «27» серпня 2025 р.